בס"ד

דעהו

דע את אלקי אביך ועבדהו

פרשת שמות
שנת תשפ"ב לפ"ק
גליון ס'

מכון תולדות יהודה סטיטשין
להוצאת ספרי כ"ק מרן רבינו שליט"א

גליון מיוחד **לבחורי חמד** • ערוכים מתוך משנתו של כ"ק מרן רבינו שליט"א

משנת החסידות

שיעורים בספר התניא - פרק י"ח
שיעור ל"ח (פרשת כי תשא תשנ"ט)

ביאורים ויסודות מורחבים בתורת מרן הבעש"ט ותלמידיו זיע"א

תוכו רצוף אהבה:

ענין אהבה המוסתרת בלב כל ישראל

א. אתה אחד: אחדותו יתברך בכל העולמות
עשר ספירות הם נגד ד' עולמות 'אצילות בריאה יצירה עשיה' | ד' אותיות הוי"ה הם נגד הד' עולמות | **ה' חלקי הנשמה של האדם הם ג"כ נגד הד' עולמות** | כל החילוקים הם רק בחיצוניות אבל בשורש הכל אחד הוא

ב. ומי כעמך ישראל: הירושה של האבות לכלל ישראל
מידת החכמה – ידיעת הדבר ללא שום הבנה גשמית רק בהרגש רוחני | 'אהבה המוסתרת' הוא בחינת חכמה שאין בה הבנה גשמית רק חיות רוחנית | **וזהו ענין מסירות נפש שהוא גילוי האהבה המוסתרת ללא הבנה** | ביאור בחיוב מסירות נפש על ג' עבירות חמורות

~ ~ ~

שובו בני אדם: תשובה בימי השובבי"ם
החטא הידוע נמשך מחטא עץ הדעת של עירוב טוב ורע | בימי השובבי"ם מבררים הטוב מהרע | **עבודת התשובה - לא לבכות על העבר שלא יפול ח"ו לעצבות** | תיקון החטא – ע"י עמל התוה"ק בשמחה | **תיקון ע"י מקוה - שהמבול היה בחינה של מקוה שמחק את חלקי הרע וטיהר את חלקי הטוב**

אין די ליכטיגע טעג פון שובבי"ם איז פארהאן אן עקסטערן סייעתא דשמיא זיך צו צוגעוואוינען צו ממעט זיין אין תענוגי עולם הזה!
אין די טעג גייט עס לייכטער און מען קומט אן ווייטער... מען וועט האבן א לייכטן אויסגעארבעטן חומר וואס דארף נישט קיין סאך גשמיות,
און מען וועט באקומען א 'סיפוק הנפש' פון רוחניות!

מדור מסילת ישרים
עמוד ה'

א.

אתה אחד: אחדותו יתברך בכל העולמות

עשר ספירות הם נגד ד' עולמות 'אצילות בריאה יצירה עשיה' | ד' אותיות הוי"ה הם נגד הד' עולמות | **ה' חלקי הנשמה של האדם הם נגד ד' עולמות** | כל החילוקים הם רק בחיצוניות אבל בשורש הכל אחד הוא

לכל אדם מישראל יש אהבה מוסתרת להשי"ת שהיא ירושה לו מהאבות הקדושים

הנה כתב התניא (פרק י"ח) לבאר את ענין **'אהבה המוסתרת'** שיש בלב כל איש ישראל להקב"ה והיא ירושה לנו מאבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב. ומבאר התניא **'שורש אהבה זו ועניינה ואיך היא ירושה לנו'**, כי: האבות הן הן המרכבה, ועל כן זכו להמשיך נפש רוח ונשמה לבניהם אחריהם עד עולם - מעשר ספירות דקדושה שבארבע עולמות אצילות בריאה יצירה ועשיה, לכל אחד ואחד כפי מדרגתו וכפי מעשיו, ואפילו לקל שבקלים ופושעי ישראל נמשך להם נפש רוח ונשמה מעשר ספירות קדושות.

עשר הספירות הם נגד ד' העולמות אבי"ע

וביאור דבריו הם, כי הנה ידוע שישנם ד' עולמות שהם; **אצילות, בריאה, יצירה, עשיה**, ונרמז בפסוק (ישעיהו מג, ז) 'כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו', כי 'שמי' ו'כבודי' - הוא אלוקות שהוא **עולם האצילות**, 'בראתיו' - הוא **עולם הבריאה**, 'יצרתיו' - הוא **עולם היצירה**, **'אף עשיתיו'** - הוא **עולם העשיה**, וד' אותיות שם הוי"ה מכוונים כנגד ד' עולמות אלו; י' כנגד עולם האצילות, ה' כנגד עולם הבריאה, ו' כנגד עולם היצירה, וה' תתאה כנגד עולם העשיה.

כמו כן ישנם עשר ספירות - שהם עשרה לבושים לאור אין סוף, כדי שהנבראים יוכלו להשיג את אלוקותו ית"ש, - בכל אחד מהד' עולמות של אבי"ע בפני עצמם. וכמו כן מכוונים ד' אותיות של שם הוי"ה נגד הספירות, באופן דלהלן, אות יו"ד של שם הוי"ה הוא כנגד ספירות **'כתר'** ו**'חכמה'**, - הקוצו של יו"ד מכוון כנגד ספירת 'כתר', והיו"ד עצמו מכוון כנגד ספירת 'חכמה', אות ה' של שם הוי"ה הוא כנגד ספירת **'בינה'**, אות ו' הוא כנגד ו' ספירות, דהיינו; **'חסד' 'גבורה' 'תפארת' 'נצח' 'הוד' 'יסוד'**, וה' תתאה הוא כנגד ספירת **'מלכות'**. [ואע"פ שבכל אחד מהד' עולמות ישנם את כל העשר ספירות, מכל מקום במקור שורשם יש דמיון בין הספירות לעולם המכוונות וגם כנגד אותו אות בשם הוי"ה, וניתן להשתמש בהם בתור משל ודוגמא להבנת הספירות].

ה' חלקי הנשמה של האדם מחולקים אף הם לפי הבחינות של ד' עולמות

וכמו כן ה' חלקי הנשמה של האדם שהם **'נפש' 'רוח' 'נשמה' 'חיה' ו'יחידה'**, גם הם מתחלקים באופן הזה, דהיינו, שחלקי **החיה והיחידה** מכוונים כנגד הספירות של **כתר וחכמה** שהם בחינה של **עולם האצילות**, חלק **הנשמה** מכוון כנגד ספירת **בינה** שהוא בחינה של **עולם הבריאה**, חלק **הרוח** מכוון כנגד ו' **הספירות** שהם בחינת **עולם היצירה**, וחלק **הנפש** מכוון כנגד ספירת **מלכות** שהוא בבחינה של **עולם העשיה**.

וזהו ביאור דברי התניא כאן שהמדריגה התחתונה הקיימת באדם הוא **'נפש דנפש דמלכות דעשיה'**, כי חלק ה'נפש' שבנשמת האדם שהוא החלק הנמוך מה' חלקי הנשמה מכוון כנגד מידת 'מלכות' שהיא הספירה התחתונה, שהם בחינת 'עולם העשיה' שהוא העולם הגשמי.

ומה שכתב 'נפש דנפש' היינו כי בכל אחד מחלקי נרנח"י - הנקראים נרנח"י **כללים** - יש עוד התחלקות של נרנח"י הנקראים נרנח"י **פרטיים**, וכגון שבחלק **הנפש הכללי** יש

פרק י"ח

וְהָעִנְיָן, כִּי הָאָבוֹת הֵן הֵן הַמֶּרְכָּבָה, וְעַל כֵּן זָכוּ לְהַמְשִׁיךְ נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם עַד עוֹלָם מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁבְּאַרְבַּע עוֹלָמוֹת, אֲצִילוּת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מַדְרֵגָתוֹ וּכְפִי מַעֲשָׂיו. וְעַל כָּל פָּנִים, אֲפִלּוּ לְקַל שֶׁבְּקַלִּים וּפוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁךְ בְּזִוּוּגָם נֶפֶשׁ דְּנֶפֶשׁ דְּמַלְכוּת דַּעֲשִׂיָּה, שֶׁהִיא מַדְרֵגָה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁבִּקְדֻשַּׁת הָעֲשִׂיָּה. וְאַף עַל פִּי כֵן, מֵאַחַר שֶׁהִיא מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת קְדוֹשׁוֹת, הִיא כְּלוּלָה מִכֻּלָּן, גַּם מֵחָכְמָה דַּעֲשִׂיָּה

עוד פעם התחלקות של כל ה' חלקי הנשמה, ולכן יש לה גם בחינה של **נפש פרטי**, **והרי בחינה זו היא 'נפש** (פרטי) **דנפש'** (הכללי), **שזו היא המדריגה הפחותה ביותר** וישנם אנשים שהם בדרגא פחותה זו של נפש דנפש.

כל החילוקים במידות הם רק בחיצוניות אבל בשורשם הכל אחד הוא

והנה כלל גדול הוא שכל דבר שבקדושה אין בו מושג של פירוד כלל, ואף אם בעולם הגשמי נראים הדברים כפרטים ונפרדים העומדים בפני עצמם, מכל מקום מוכרח הדבר שבכל פרט ופרט כלולים כל הבחינות יחד, שהרי כאמור **כל המידות והספירות הם רק לבושים וכלים בהם צמצם הקב"ה את האור אין סוף כדי שיהיה לנבראים תפיסה באלוקותו ית"ש**, אבל באמת בפנימיות שהוא עצמיות האלוקות אין כלל חלוקה לפרטים שונים, כי בשורש, הכל הוא רק אחדות הבורא, ואם כן בהכרח שכל פרט ופרט מהמידות כלול גם משאר כל המידות, שהרי בפנימיות הדבר הכל אחד **ובהתגלות האחדות אין מקום לחילוק בין הפרטים**, כי המידות שהם כאמור דרכי הנהגתו וסדר התגלותו ית"ש בעולם, הם רק לבושים לאחדות הבורא, וכיוון שאין הנבראים יכולים להשיג את אחדות הבורא ואור אין סוף, וכל השגתם הוא רק בלבושים, לכן נדמה להם כאילו ישנם מידות שונות, אבל לאמיתו של דבר בפנימיות כולם אחד הם.

דוגמא לדבר - סברא אחת הנאמרת בכמה אופנים

וכדי לשבר את האוזן נוכל להמשיל זאת למי שרוצה להסביר איזה סברא אשר אצלו היא ברורה ומסודרת, אמנם כדי להסביר דבריו חוזר עליה כמה פעמים, ובכל פעם הוא מבאר את דבריו במילים שונות, והנה מי שלא מבין את כוונת דבריו יוכל לחשוב שכל פעם אמר סברא אחרת ודברים אחרים, אמנם מי שעומד על דעתו כנכון, מבין שהנה לא אמר אלא דבר אחד בלבד, אלא שכדי להסביר את דבריו הלביש את הסברא בכמה מיני לבושים עד שיתיישבו הדברים בלב השומעים.

או כגון אדם שמסביר איזה רעיון לשני אנשים, הנה יתכן בהחלט שכל אחד מהשומעים יבין את דבריו ואת הרעיון שרצה להביע באופן אחר, עד כי נדמה שנאמרו על ידו כמה דברים שונים ורעיונות אחרים, אבל האמת הוא שאדם זה אמר רק דבר וענין אחד, אלא שמפאת קוצר ההשגה של השומעים נדמה בעיניהם כאילו נאמרו דברים שונים, אך מי שהשגתו רחבה יותר, ישכיל ויבין את נקודת הדברים ולא יטעה מהכוונה האמיתית.

ועל דרך זה הוא ענין החילוקים בין הספירות והמידות, כי בשורש הדבר אין שום מציאות של חלוקה לפרטים ולמידות וספירות שונות, כי בשורש הדבר הכל הוא רק אחדות הבורא, **אלא כיון שאין הנבראים יכולים להשיג את האור אין סוף, לכן הלביש הקב"ה את האור בלבושים שונים של מידות וספירות שונות**, עד כי נדמה בחיצוניות כי ישנם פרטים חלוקים, אבל כאמור, זה רק נראה כך מחמת קוצר השגת הנבראים, אבל באמת בשורש, הכל אחד הוא, וממילא בהכרח שכל ספירה כוללת את כל המידות והספירות יחד, כי בשורשם אחד הם.

גם מי שהוא במדריגה נמוכה, היינו רק בחיצוניות, אבל בפנימיות גם הוא אחוז במדרגות הגבוהות

וזהו הביאור **במה שידענו שכל כלל ישראל הם קומה אחת שלימה**, כי גם אם כל אחד מישראל הוא בשורש מעולם אחר, או שיש בו בעיקר רק חלק אחד מחלקי הנרנח"י וגם כל אחד יש בו מידות ותכונות שונות, אמנם כל אלו הם רק בחיצוניות ורק מצד הצמצומים וסדר ההשתלשלות של הלבושים בעולם הזה, אבל בשורש הם כולם כלולים מכל המידות יחד והם אחוזים ודבקים באחדות הבורא, וזהו הכוונה בפסוק (דברי הימים א יז, כא) **'מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'**, כי בשורש הדבר הכל אחד הוא.

וזהו דברי התניא כאן, ש'אפילו לקל שבקלים ופושעי ישראל נמשך בזיווגם נפש דנפש דמלכות דעשיה שהיא מדרגה התחתונה שבקדושת העשיה, ואע"פ כן מאחר שהיא מעשר ספירות קדושות היא כלולה מכולן', וזאת כפי האמור שכל אחד ואחד מישראל כלול מכל המידות והספירות, **ואם כן גם מי שנמצא במדריגה הנמוכה ביותר, אין זו דרגתו האמיתית בפנימיות נפשו**, כי בפנימיות הדבר אין חלוקה למדריגות שונות, וכל החלוקה למדריגות היא רק בחיצוניות, אבל בפנימיות יש בו 'גם מחכמה דעשיה שבתוכה מלובשת חכמה דמלכות דאצילות שבתוכה חכמה דאצילות שבה מאיר אור אין סוף ב"ה ממש, **ונמצא כי אין סוף ב"ה מלובש בבחינת חכמה שבנפש האדם יהיה מי שיהיה מישראל'.**

ב.

ומי כעמך ישראל: הירושה של האבות לכלל ישראל

מידת החכמה - ידיעת הדבר ללא שום הבנה גשמית רק בהרגש רוחני | 'אהבה המוסתרת' הוא בחינת חכמה שאין בה הבנה גשמית רק חיות רוחנית | **וזהו מסירות נפש שהוא גילוי האהבה המוסתרת ללא הבנה** | ביאור בחיוב מסירות נפש על ג' עבירות חמורות

בחינת 'חכמה' הוא 'כח מה' שהוא הכח המחיה את הדבר

ונבאר עתה המשך דברי התניא כאן **'חכמה דאצילות שבה מאיר אור אין סוף ברוך הוא ממש'**, כי הנה ידוע שתיבת 'חכמה' מורכב מב' תיבות 'כח מה', כלומר הכח שמחיה את הדבר, והיינו שכאשר מפשיטים את הלבושים החיצוניים של כל דבר, מתגלה הכח האלוקי המחיה ומהווה את הדבר, וזו היא ספירת 'חכמה', שהיא הכח האלוקי שמחיה את כל הנבראים.

והנה באופן כללי החילוק בין חכמה לבינה הוא, שחכמה היא ההשכלה הראשונה בכל דבר ללא הבנה ותפיסה בדבר, ובינה היא כאשר כבר מקבלים איזה הבנה ותפיסה בדבר. והנה ספירת 'חכמה' מכוון כנגד אות יו"ד של שם הוי"ה והיא בחינה של עולם האצילות, ועולם האצילות הוא 'הנקרא בשמי ולכבודי', שכל כולו הוא רק אלוקות ואין מעורב בה שום שכל אנושי, אכן בספירת ה'בינה' שהיא בחינת עולם הבריאה כבר מעורב הבנה מצד שכל האדם, כי כאמור 'חכמה' הוא ידיעת דבר בלי שום הבנה בו, וזהו בחינת עולם האצילות שהוא כל כולו אלוקות בלי שום הבנה ודעת של בני אדם, ואילו מידת 'בינה' שכאמור הוא ההבנה וההשגה בדבר, הוא בחינת עולם הבריאה, שכבר מעורב בזה דעת האדם, **ובעולם הגשמי לא נתפס איך יתכן מציאות של ידיעת דבר ללא איזה הבנה בו, כי בכל ידיעה בהכרח שיש לאדם קצת הבנה בדבר**, וכדוגמת מה דאיתא בזוה"ק שחכמה ובינה הינם תרי רעין דלא מתפרשין, אמנם עומק הענין הוא, שאכן אין לבשר ודם כלים להשגת מידת החכמה, והשגת החכמה הוא על ידי הכלים של מידת בינה, ולכן בהכרח שבכל השגת 'חכמה' מתערב בו גם 'בינה' שהוא הבנת הדבר באפס מה.

מידת החכמה - ידיעת הדבר ללא שום הבנה גשמית רק הרגש רוחני שאינו ניתן להבנה

אכן בעצמיות הנפש האלוקית יש מידה של חכמה, שהוא מציאות של ידיעה ללא שום הבנה בו כלל, והוא דבר שלא ניתן להסביר כלל, **אלא הוא הרגש של חיות ודביקות בהקב"ה, בבחינת 'החכמה תחיה בעליה' שנובעת ממידת החכמה שמחיה את האדם**, ולפעמים האדם חש דביקות בהקב"ה וחיות בעבודת השי"ת, בתורה ובתפילה, ואין הוא יכול להסביר לעצמו השגה זו, וזאת היא בחינת 'חכמה' שהיא חיות ודביקות שאינה ניתנת להבנה בשכל של בשר ודם.

וכמו שלא ניתן להסביר למי שהוא סומא מלידה מהו חוש הראות, **כך גם אין אפשרות לבאר את מידת החכמה, וכאשר מתגלה החכמה שבנפש האלוקית, אין מקום לשאלות ולצורך בהבנת הדבר**, כי זאת היא מידת החכמה שהוא ידיעת הדבר ללא שום הבנה.

האהבה המוסתרת היא בחינת החכמה שאין בה הבנה גשמית רק חיות רוחנית

וזאת היא האהבה המוסתרת שבלב כל האדם, והיא נקראת **'אהבה מוסתרת' כי אהבה זו מוסתרת גם מהאדם עצמו**, כי אין לאדם הבנה באהבה זו, וזהו מהות מצוות 'מסירות נפש', כדי שלא לעבור על רצון השי"ת על ג' **עבירות החמורות** של עבודה זרה גילוי עריות ושפיכת דמים, או **בפהרסיא**, או בשעת השמד שאז צריכים למסור את הנפש אפילו כדי שלא לעבור על שאר מצוות, ולכאורה זה טעון ביאור, כי הרי הכלל הוא שלא יחפוץ ה' במות האדם, ואם כן מדוע נצטוינו למסור את הנפש במצב כזה.

והביאור הוא שעבודת האדם בעולם הזה הוא בירור והעלאת הניצוצות, והניצוצות הללו נמצאים בכל הדברים הגשמיים בעולם, ולכן טבע הקב"ה באדם את הרצון לחיות בעולם הזה, כדי שיעלה את הניצוצות, ורצון החיים הזה הוא רצון אמיתי, כי מקורו במה ש'נתאוה הקב"ה שיהיה לו דירה בתחתונים', כדי להעלות ולזכך את החומר בעולם הזה.

אכן לצד זאת צריך האדם לחיות בהכרה תמידית שהחיים האמיתיים אינם החיים בעולם הזה בתוך הגוף הגשמי, והכרה זו צריכה להיות מושרשת עמוק עמוק בלב האדם, **עד שכאשר יגיע לשעת נסיון שאינו יכול לעלות משם את הניצוצות, יהיה מוכן ומזומן להתנתק מהגוף ולוותר על חיי השקר הגשמיים ולהתדבק בחיים האמיתיים**, באור אין סוף ברוך הוא.

מסירות נפש הוא גילוי האהבה המוסתרת ללא הבנה

והנה הכח למסור הנפש לכבוד השי"ת מתגלה כאשר האדם מפשיט את עצמו מכל הלבושים הגשמיים ומתגלה הפנימיות שהוא הקדושה הטמונה בכל נפש ישראלית, וזהו העומק מה שלמדו חז"ל מצוות מסירות נפש מהפסוק (ויקרא כב, לב) 'ונקדשתי בתוך בני ישראל' **והיינו שבשעה של מסירות נפש מתגלה נקודת הקדושה שיש בכל אחד מישראל.**

והביאור בזה הוא כי הנה **האבות הקדושים בירורו ע"י עבודתם בחינת החכמה - עצם נקודת אלקות,**

נקודות:

והנה כלל גדול הוא שכל דבר שבקדושה אין בו מושג של פירוד כלל, ואף אם בעולם הגשמי נראים הדברים כפרטים ונפרדים העומדים בפני עצמם, מכל מקום מוכרח הדבר שבכל פרט ופרט כלולים כל הבחינות יחד, שהרי כאמור **כל המידות והספירות הם רק לבושים וכלים בהם צמצם הקב"ה את האור אין סוף כדי שיהיה לנבראים תפיסה באלוקותו ית"ש**

~

כגון אדם שמסביר איזה רעיון לשני אנשים, הנה יתכן בהחלט שכל אחד מהשומעים יבין את דבריו ואת הרעיון שרצה להביע באופן אחר, עד כי נדמה שנאמרו על ידו כמה דברים שונים ורעיונות אחרים, אבל האמת הוא שאדם זה אמר רק דבר וענין אחד, אלא שמפאת קוצר ההשגה של השומעים נדמה בעיניהם כאילו נאמרו דברים שונים

והורישו נקודה זו לבניהם אחריהם שזה הנקודה נקרא 'אהבה המוסתרת', ועל כן נקראו 'אבות' שבחי' אב הוא בחי' 'חכמה', ו'בינה' נקרא אם כידוע. והנה הג' עבירות החמורות שורשם הוא מחטא עץ הדעת, והנה בגמרא (ברכות מ.) נחלקו התנאים אם עץ הדעת היה חיטה או גפן או תאנה, ובעומק הדבר יתבאר כי חיטה הוא כנגד ע"ז, גפן הוא גילוי עריות, ותאנה הוא שפיכות דמים. ואכהמ"ל. וג' עבירות הללו הם כנגד הג' אבות הק', והאבות פעלו לתקן את מה שנפגם על ידי חטא עץ הדעת ולברר הטוב מהרע, נמצא שג' העבירות הללו שהיה בם עירוב טוב ורע, פעלו בהם האבות בירור ותיקון ולכן כאשר בא האדם לידי נסיון בג' עבירות הללו, כלומר שיש סתירה בין הנקודת האבות שמונח בכלל ישראל, אזי צריכים לגלות הנקודה זו **שהוא החכמה שבנפש האלוקות, ולכן מתפרצת האהבה המוסתרת בלב כל אדם מישראל שהוא ההכרה שאין שום חיות אמיתית בעולם ללא דביקות הבורא ב"ה**, וממילא אז הוא מוכן ומזומן למסור את נפשו עליה.

וזהו הענין שאמרו חז"ל (סנהדרין לט.) 'כל בי עשרה שכינתא שריא', כי עשרה מישראל הם מרכבה לאות י' של שם הוי"ה שהוא מכוון כנגד 'חכמה'. וע"כ אמרו חז"ל (סנהדרין עד:) שבמעמד עשרה מישראל צריך למסור את הנפש אפילו על שאר המצוות, ולא רק על הג' עבירות החמורות, כי כשיש י' בני אדם עבירה במצב כזה היא חילול **באות** י' וע"כ צריכים למסור נפשו עליה.

פרק י"ח

הִנֵּה הַחָכְמָה הִיא מְקוֹר הַשֵּׂכֶל וְהַהֲבָנָה, וְהִיא לְמַעְלָה מֵהַבִּינָה, שֶׁהוּא הֲבָנַת הַשֵּׂכֶל וְהַשָּׂגָתוֹ, וְהַחָכְמָה הִיא לְמַעְלָה מֵהַהֲבָנָה וְהַהַשָּׂגָה, וְהִיא מָקוֹר לָהֶן. וְזֶהוּ לְשׁוֹן חָכְמָה, כֹּ"חַ מַ"ה, שֶׁהוּא מַה שֶּׁאֵינוֹ מֻשָּׂג וּמוּבָן וְאֵינוֹ נִתְפָּס בְּהַשָּׂגָה עֲדַיִן, וְלָכֵן מִתְלַבֵּשׁ בָּהּ אוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא דְּלֵית מַחֲשָׁבָה תְּפִיסָא בֵּהּ כְּלָל.

הטעם האמיתי של כל המצוות כולן הוא קיום המצוות ללא טעם רק כי כך ציוה ה'

הנה בפרשת פרה אדומה נאמר (במדבר יט, ב) 'זאת חוקת התורה אשר ציוה ה' לאמר', שכל ענין מצוה זו הוא קיום המצוה בדווקא ללא הבנה, אלא זאת חוקת התורה, חוקה חקקתי וגזירה גזרתי ואין לך רשות להרהר אחריה, וכמו שאמר שלמה המלך (קהלת ז כג) 'אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני' היינו שהבין שקיום המצווה הזאת היא ללא הבנה דווקא.

אמנם באמת זה גופא הוא הטעם האמיתי של כל המצוות כולם, כי הגוף לאחר חטא עץ הדעת הוא בר תמותה שנגזר עליו מיתה ואינו משיג החיות של המצוות, **שזה החיות הוא טעם הפנימי של כל המצוות**, רק מבין טעם חיצוני שנק' בינה, וע"כ מצוות פרה אדומה הוא חק בלי טעם כי מצוה זו הוא טהרה ותיקון ממיתה שמטהר מטומאת מת וזה הוא הטעם הפנימי של כל המצוות.

פרה אדומה הוא בחינת בינה ולכן שורפים ומבטלים אותה לגמרי

ולבאר נבוא בדברי רש"י בשם רבי משה הדרשן שמצוות פרה אדומה היא, כי תבוא אמה ותקנח צואת בנה, כי הנה ידוע **שאב הוא בחינת חכמה ואם היא בחינת בינה**, והנה בזה יתבאר שלכן לוקחים את האם שהיא הבינה ושורפים אותה עד שמבטלים אותה לגמרי במים חיים שהוא ענין החכמה שמחיה את בעליה.

ושריפת הפרה היא בהר הזיתים ולא בהר הבית, כי **הר הבית רומז לבינה** שמתחיל באות ב', אלא שורפים אותה **בהר הזיתים שהוא בחינת חכמה**, כמו שאמרו חז"ל (מנחות פה:) ששמן זית רומז לחכמה, כי כל זה הוא ביטול בחינת הבינה לבחינת החכמה שאין בו שום השגה והוא כחק בלי טעם. ואכהמ"ל.

נקודות:

והנה הכח למסור הנפש לכבוד השי"ת מתגלה כאשר האדם מפשיט את עצמו מכל הלבושים הגשמיים ומתגלה הפנימיות שהוא הקדושה הטמונה בכל נפש ישראלית, וזהו העומק מה שלמדו חז"ל מצוות מסירות נפש מהפסוק (ויקרא כב, לב) 'ונקדשתי בתוך בני ישראל' **והיינו שבשעה של מסירות נפש מתגלה נקודת הקדושה שיש בכל אחד מישראל**

~

שבזמננו אנו צריכים לחבר ספר מוסר המותאם לדור שלנו שיעורר את בני האדם שלא ליפול לרשת העצבות והיאוש, וכמו שכל בר דעת מבין שאין הוא יכול להיות 'הפוסק' על העליות שלו בעבודת השי"ת, כך אינו יכול להיות 'הפוסק' על הירידות שלו, כי אין הוא יודע האם זו ירידה או לא

לימי השובבי"ם

שובו בני אדם: תשובה בימי השובבי"ם

החטא הידוע נמשך מחטא עץ הדעת של עירוב טוב ורע | בימי השובבי"ם מבררים הטוב מהרע | **עבודת התשובה - לא לבכות על העבר שלא יפול ח"ו לעצבות** | תיקון החטא - ע"י עמל התוה"ק בשמחה | **תיקון ע"י מקוה - שהמבול היה בחינה של מקוה שמחק את חלקי הרע וטיהר את חלקי הטוב**

סגולת ימי השובבי"ם - בירור הטוב מהרע

הנה ימי השובבי"ם הינם ימים מסוגלים ביותר, והם ימי תיקון שבה מתקנים החטאים ומבררים את הטוב מהרע, והימים הללו מסוגלים ביותר לזה, כי בתחילת ימי החורף עדיין מאיר בנו האור של ראש השנה, שהוא האור של בריאת העולם, והנה אור זה צריך בירור, כי קודם החטא של אדם הראשון היה הרע דבר נפרד וחיצוני מהאדם, ולאחר החטא כאשר אכל מעץ הדעת טוב ורע, נכנסה זוהמת הנחש הקדמוני באדם הראשון שכל הנשמות היו כלולים בו, והעבודה הוא לברר את הטוב מהרע.

עבודת התשובה להיות עסוק בתיקון ולא לבכות על העבר

ועיקר עבודת התשובה היא לא להתייאש ולבכות על העבר אלא לעסוק בתיקון, והנה אמרו חז"ל (עירובין יח:) אדם הראשון חסיד גדול היה כיון שראה שנקנסה מיתה על ידו ישב בתענית מאה ושלשים שנה ופירש מן האשה מאה ושלשים שנה, אמנם עיקר החטא הידוע היה מה שנתפזרו הניצוצות הקדושים בעולם היו מאותן ק"ל שנה כידוע, כי התיקון של אדם הראשון היה לעסוק בפריה ורביה ולהביא נשמות בעולם שיעסקו בבירור הטוב מהרע, ואילו הוא פירש מאשתו ולא עסק בתיקון חטאו אלא בבכיה על החטא ביאוש ובעצבות, וזה גרם לקלקולים רבים, כי כל נגעי בני אדם וכל הנסיונות של החטא הידוע נוצרו כתוצאה מאותם ק"ל שנה שבהן הרבה אדם הראשון כוחות הרע בעולם, והנה החטא הידוע גורם לעצבות, **ועיקר התיקון לחטא הוא שלא להיות שרוי בעצבות אלא לעסוק בתורה ומצוות שהם מתקנים החטאים.**

שורש החטא הידוע - חוסר שקיעות בעבודת השי"ת

והנה החטא הידוע נובע מריקנות ומכך שהאדם אינו שקוע בתוה"ק ובעבודת השי"ת, ולכן התיקון לחטא זה הוא **להשקיע את כל כולו בלימוד התוה"ק בשמחה ולא לחשוב מהעבר כלל, וזה התיקון האמיתי** כי עמל התוה"ק מבטל ומגרש את כל המחשבות וההרהורים הרעים.

לא ליפול ח"ו לעצבות וליאוש

והנה בכל דור ודור יש את היצה"ר של הדור, ובזמנינו עיקר היצה"ר הוא שמכניס את האדם ליאוש ולעצבות, והדברים אמורים באופן כללי, וביותר בענין החטא הידוע, ואם בדורות עברו היו צריכים ספרי המוסר לעורר את האדם לעבודת השי"ת ולהזהר ממידות רעות וממעשים רעים וכדו', הרי **שבזמננו אנו צריכים לחבר ספר מוסר המותאם לדור שלנו שיעורר את בני האדם שלא ליפול לרשת העצבות והיאוש**, וכמו שכל בר דעת מבין שאין הוא יכול להיות 'הפוסק' על העליות שלו בעבודת השי"ת, כך אינו יכול להיות 'הפוסק' על הירידות שלו, כי אין הוא יודע האם זו ירידה או לא, ולפעמים הקב"ה שולח לאדם נסיון רק כדי לראות שאינו נכנס לעצבות וליאוש.

תיקון החטא - ע"י עמל התוה"ק בשמחה

והעיקר התיקון הוא לעבוד את השי"ת מתוך שמחה וטוב לבב, כי כאשר האדם שרוי בעצבות תורתו ותפילתו בדרגא פחותה מכאשר אם היה שרוי בשמחה, וזה לך האות שהשמחה מגיעה ממקור הקדושה ואילו העצבות והיאוש הם מסטרא אחרא, וצריך לדעת ש'אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו' (ע"ז ג.), וכאשר האדם עושה את ההשתדלות שלו שוב אין לו להיות עסוק בזה כלל.

החטא הידוע נמשך מחטא עץ הדעת של עירוב טוב ורע

והנה כל זה נמשך מחטא עץ הדעת שהיה עירוב טוב ורע, ובדור המבול התגבר כל כך התערובות של הטוב והרע עד אשר ניחם ה' על אשר ברא את האדם, וכל זה מפורש בפסוק (בראשית ו, ה) 'וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום' וגו' , ולכאורה מה היה חסר אילו היה כתוב רק 'וירא ה' כי רבה רעת האדם' רק בעומק הדבר הוא שהתגבר הרע כ"כ עד שנפלו ליאוש, ויתכן שהיה בהם יאוש נעלם שזה גרם להם כל הירידות, עד שהיאוש הצליח ונתגלה מצב של יאוש, ועל ידי זה נעשה מדה כנגד מדה והיה 'ויתעצב' וכביכול נעשה חרטה - יאוש על תיקון האדם, וזהו 'וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל ליבו', כי במצב כזה אין תקוה חלילה.

המבול היה בחינה של מקוה שמחק את חלקי הרע וטיהר את חלקי הטוב

אכן העצה לזאת הוא ע"י טהרת המקוה כידוע מספה"ק שהמבול היה בחינה של מקוה, **והנה מקוה הוא מלשון תקוה**, וזה סוד ענין המקוה שגם כאשר נראה שהמצב הוא כבר לאחר יאוש, עדיין יש תקוה לעולם, וזהו ענין מקוה שנקראים מימי הדעת, 'דעת זה סדר טהרות' (שבת לא.), שהמקוה מטהר ומזכך את דעת האדם שירגיש כי עדיין יש תקוה. וזה היה ענין התיבה שהפיץ אורות של טהרה לעולם, ולכן בתיבה לא מוזכר תיבת טמא, אלא 'מן הבהמה אשר לא טהורה הוא' (בראשית ז, ב), כי מחמת גודל היאוש היה יכול נח להתבלבל אם היה מוזכר ענין של טומאה, וכמו"כ לגבי החטא הידוע גם לא מוזכר תיבת טמא אלא 'איש אשר לא יהיה טהור' (דברים כג, יא), **כי לגודל הנסיון עצם הזכרת התיבה טמא יכול לבלבל את האדם לגמרי**, לכן הוזכר בלשון 'אשר לא יהיה טהור'. והבא ליטהר מסייעין אותו.

א.
ספר הגאולה מגלה כי הוי"ה הוא האלקי"ם

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה (א, א).

כתב הרמב"ן (תחלת ספר שמות) כי ספר בראשית נקרא בשם **ספר היצירה**, אשר הוא עוסק ביצירת העולם וביסוד יצירת כלל ישראל ע"י מעשי האבות הק', וספר שמות הוא **ספר הגאולה**, העוסק בגאולה מגלות מצרים הנשלמת במתן תורה ובנין המשכן.

והנה יסוד היצירה היא במעשי בראשית, אשר בהם נזכר **ל"ב פעמים השם אלקי"ם**. כי **אלקי"ם** הוא בגי' '**הטבע**', ולכן בבריאת **עולם הטבע** וכל סדרי יצירתו נזכר שֵׁם זה. ואילו ספר שמות הוא ענין הגאולה הבאה ע"פ **ניסים ונפלאות למעלה מן הטבע**, והוא בחי' **שם הוי"ה** שלמעלה משם אלקי"ם.

ובאמת אמרו כי ספר הגאולה לא ללמד על עצמו בא, אלא ללמד גם על ספר היצירה. והיינו אשר תכלית הניסים הוא לגלות **כי הטבע גופו אינו דבר העומד בפני עצמו כלל, אלא הוי"ה הוא האלקי"ם**, ואלו הל"ב אלקי"ם של מעשי בראשית הם ממש כמו ל"ב הוי"ה. [והוא בגי' '**ארץ ישראל**', אשר בו יש טבע מזוכך, וגלוי בו כי אין הטבע מסתיר על שם הוי"ה כלל].

וזה נרמז בראש ספר הגאולה, שנאמר ואלה שמות '**בני ישראל הבאים**' שהוא בגי' '**ספר היצירה**' עה"כ, ותיבת '**הבאים**' בעצמה היא בגי' **ל"ב הוי"ה**, דהיינו שמגלים איך ל"ב אלקי"ם של מעשי בראשית הם ל"ב הוי"ה, והוא בא ע"י '**מצרימה**' שהוא בגי' '**ספר גאולה**'.

ב.
בחירת כלל ישראל בכח תפלתם

ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו, ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה, וישמע אלקים את נאקתם וגו', וירא אלקים את בני ישראל וידע אלקים (ב, כג-כה).

אי' בזוה"ק (ח"ב יט:) כי זעקה זו שנאנחו בה בני ישראל מן העבודה היתה **צעקה בלי דיבורים**, והיא נשמעה בשמים היטב עד אשר נאמר עליה 'וידע אלקים'. ויש לומר בזה ע"פ המבואר בזוה"ק (שם כה:) **כי כח הדיבור היה בגלות** במצרים, ולכן באותה שעה לא היו בני ישראל יכולים להתפלל בדיבור מפורש. אבל מ"מ התפללו **בעומק לבם** בצעקה עמוקה, באופן שהקב"ה לבדו ראה את הצעקה וקיבלה באהבה.

ויש לבאר את עומק הענין בזה, ע"פ מה שאמרו חז"ל (ב"ק ג:) מבעה זה אדם דכתיב (ישעיה כא, יב) אמר שומר אתא בוקר וגם לילה אם תבעיון בעיו, והיינו **אשר האדם נקרא על שם כח התפלה** שיש לו. ונתבאר באריכות במקו"א, כי אין כח התפלה מעלה צדדית ונוספת שיש לאדם, **אלא כל תכלית יצירת האדם היא כדי שיהיה מי שיתפלל**, וזהו עצם הגדרת מהות האדם, ואכמ"ל.

והנה כלל ישראל שנבחרו להיות עם סגולתו של הקב"ה, נתבררה מעלתם על פני אומות העולם באופן אשר אמרו חז"ל (יבמות סא.) **אתם קרויים אדם** ואין אוה"ע קרויים אדם, והיינו אשר רק כלל"י נושאים את מעלת האדם כנכון, ואילו אוה"ע אין להם אלא שייכות קלושה לכך, וכמו שכתבו התוס' (שם ד"ה ואין) שהם יכולים להיקרא 'בני אדם' או 'האדם', אבל כלל"י לבדם הם **אדם** באמת. וא"כ נמצא כי **כח התפלה** אשר היא כח מיוחד של האדם, **מיוחד הוא לכלל ישראל לבדם** ואין לזרים אתם. ולכן אע"פ שגם אוה"ע יכולים להתפלל כמ"ש (ישעיה נו, ז) כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים, אבל אין תפלתם מבוררת ומקובלת כתפלתם של ישראל [ולכן לא שייך אצלם תפלה בציבור, אשר הוא עיקר ענין התפלה כאשר השכינה מתפללת מתוך גרונם של ישראל, ואכמ"ל].

ולכן כאשר בא הקב"ה לבחור את כלל"י מבין האומות, כאשר היו עדיין שקועים בעומק גלות מצרים, רצה הקב"ה לגלות את מעלתם הזאת של כלל"י, **שהם הינם בעלי כח התפלה באמת, ולכן הם קרויים אדם** ולא אוה"ע. וזו היא המעלה המיוחדת שנתגלתה כאשר צעקו בני ישראל אל ה', והיינו אשר **אפי' בזמן שעדיין לא יכלו לדבר דיבורי תפלה כלל**, מ"מ גילה הקב"ה כי צעקת תפלה עמוקה גנוזה בעומק ליבותיהם. ובכן '**וידע אלקים**' ובחר בהם באהבה והבדילם מבין כל האומות, כי אם יש דעת [לשון חיבור ואהבה] יש הבדלה והבחנה (ע"פ ברכות לג.) בין ישראל לעמים.

ולפני קריעת ים סוף כתוב (יד, י) ויצעקו בני ישראל אל ה', לפי שרדפו מצרים אחריהם בכל רכבם וחילם והיו בצרה גדולה. ואמרו חז"ל (שמו"ר כא, ה) כי הקב"ה הביא עליהם את הצרה הזאת, לפי שרצה לשמוע שנית **את אותה הצעקה שזעקו לפניו בהיותם במצרים** כמ"ש ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו, עיי"ש. כי באותה שעה נגמר **בירור בחירתם של כלל ישראל** להיות לעם ה', וכמו שאמרו חז"ל (שם כא, ז) כי באותה שעה עמדו מלאכים וקטרגו על כלל ישראל וטענו כי מה הם שונים מן המצרים וכו', והיינו כי באותה שעה בירר הקב"ה את ההבדל בין ישראל לעמים, ולכן באו המקטרגים לטעון כנגד הבדל זה. ולכן רצה הקב"ה **לגלות בשנית את כח התפלה** החזק שיש אצל כלל ישראל, שזה הוא יסוד החילוק ביניהם הקרויים אדם לבין אוה"ע, וזה התגלה ע"י אותה הצעקה שזעקו אל ה' מעומק בור גלותם.

ג.
במראה הסנה התגלתה מדריגת נבואת משה רבינו

ויאמר משה אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה (ג, ג).

אמרו חז"ל (יבמות מט:) "כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה, משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה", ואי' בתיקוני זוה"ק (לד:) כי אספקלריא המאירה היא בחי' **שם הוי"ה** ואילו אספקלריא שאינה מאירה היא בחי' **שם אדנ"י**. והנה שמות אלו מורים על שני מדרגות עליונות, שם הוי"ה מורה על בחי' **ז"א** (ז'עיר א'נפין) שהוא בחי' כלליות **המדות העליונות מחסד עד יסוד**, ואילו שם אדנ"י מורה על **מדת המלכות** היא כנסת ישראל **המקבלת** את כל המדות העליונות, אשר הם באים לידי גילוי על ידה. ולכן אי' בזוה"ק (ח"א לא.) כי מדת המלכות 'לית לה מגרמה כלום', **כי אכן אין לה אור מעצמה** כלל, אלא מה שמתגלה עליה והיא מקבלת מן המדות העליונות.

ולפי זה יש לבאר במה שאמרו כי כל הנביאים קיבלו נבואתם מבחי' שם אדנ"י, ורק משה רבינו קיבל מבחי' שם הוי"ה. כי אין הכוונה שאר הנביאים קיבלו את נבואתם משם אדנ"י בלי שם הוי"ה, ומשה רבינו קיבל רק משם הוי"ה בלי שם אדנ"י. שהרי מה שמתגלה בשם אדנ"י הוא רק מה שהתקבל בה משם הוי"ה, וכן מצד שני, גילוי שם הוי"ה בא רק ע"י שם אדנ"י שהיא הכלי לקבלת אור שם זה. [ולכן מצות 'סוכה' אשר היא בחי' אור הנבואה, כידוע מהספה"ק שהיא מורה על בחי' סוֹכָה ברוח הקודש, הנה היא בגי' הוי"ה אדנ"י, כי ממקור שני שמות הקודש האלו גם יחד נשפעת רוח הנבואה].

אכן ביאור הדברים הוא, כי הנה הקב"ה ברא את **שני המאורות הגדולים** (בראשית א, טז) השמש והירח, וקטרגה הירח ואמרה כי א"א לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, עד שמיעט הקב"ה את אורה (חולין ס:). וידוע מן הספה"ק כי **השמש והירח** הם בחי' האור של **ז"א ומדת המלכות**, כי השמש הוא **מקור** של אור המאיר שהוא בחי' **ז"א**, ואילו **הלבנה אין לה אור מעצמה** כי אם מה שמקבלת מאור השמש, והיא בחי' **מדת המלכות המקבלת** מבחי' ז"א. ובתחלת הבריאה היתה מדת המלכות מקבלת את האור של ז"א בשלמות, והיה כל אורו מתגלה בה בתוקף, עד שהיתה '**בכתר אחד**' כאשר **התגלה בה אותו האור** כמו בבחי' ז"א, שהרי **כל אורו היה מתגלה בה** בשלימות. אבל ע"י מיעוט הירח נגרם שא"א שיתגלו בה כל האורות מבחי' ז"א בשלימות, ואין אור הלבנה כאור החמה עד לעת"ל.

ובזה יבואר, כי כל הנביאים קיבלו את **האור המאיר משם הוי"ה ע"י האספקלריא של שם אדנ"י**, אשר האור של שם הוי"ה אינו יכול להתגלות דרכה בשלימות, ולכן נקראת השגתם בשם **אספקלריא שאינה מאירה**. אבל משה רבינו השיג את **המדריגה שתהיה לעת"ל**, אשר אז תהיה **אור הלבנה כאור החמה** (ישעיה ל, כו) כמו שהיתה קודם מיעוטה, וכמו שרמזו כי '**משה**' הוא ראשי תיבות **ש**'ני **מ**'אורות **ה**'גדולים. ולכן כאשר השיג את האור שמתגלה **דרך שם אדנ"י**, היה זה ממש **האור של שם הוי"ה בשלימותו**.

והנה מרים הנביאה טענה אל אהרן על מה שפירש משה רבינו מאשתו, ואז גילה להם הקב"ה את מדריגתו של משה הרואה באספקלריא המאירה. והיינו כי **איש ואשה** רומזים ומכוונים לבחי' **ז"א ומדת המלכות**, ולכן טענה מרים כי אין זה נכון לפרוש מן האשה המכוונת למדת המלכות בכדי לזכות לנבואה, שהרי כל הגילויים העליונים מתגלים רק דרך מדת המלכות. גילה לה הקב"ה כי **מדריגת משה רבינו והשגתו במדת המלכות נעלית היא מן ההנהגה הנוהגת בעוה"ז** בזמן הזה, שהרי הוא רואה ע"י מדת המלכות העומדת בכתר אחד עם ז"א, ואילו האשה הקיימת בעוה"ז היא כמו מדת המלכות **אחר מיעוט הירח**, אשר אין היא במדריגת האיש. **ולכן מוכרח היה משה רבינו לפרוש מן האשה** כל עוד שאין העולם בתיקונו ואין מדת המלכות מאירה כמו בחי' ז"א, **והתדבק במדת המלכות** במדריגת לעת"ל כי הוא נביא שרואה העתיד בבהירות.

ומדת המלכות היא השכינה הק' אשר **כלה** קרויה בנעימה, ופירשו הספה"ק כי שֵׁם כַּלָּה הוא מלשון **כְּלוֹת**, כי נכספה וגם **כלתה נפשה** של השכינה הק' לאור ה', ולכן רוצה היא **להתבטל ממציאותה בכלות הנפש**, שלא יהיה שום הסתר והעלם על אור ה'. וי"ל כי בחי' זו שייכת דוקא **אחר מיעוט הירח**, כי אז עומדת מדת המלכות בבחי' של **הסתר** על שם הוי"ה, ואין כל אורו מגיע להתגלות עליה. אבל בבחי' 'שני המאורות הגדולים' שיהיה לעת"ל, שוב לא תצטרך מדת המלכות להגיע לידי **ביטול מציאותה** מפני זו הכלות הנפש שיש לה, שהרי **בתוכה יאיר שם הוי"ה בשלמות**, ולא יהיה במציאותה שום הסתר על אור ה'.

ולפי זה יש לפרש את מה שמצינו כתוב בנבואתו הראשונה של משה רבינו, שזה מורה על כלל מדריגת השגתו. והוא מה שאמר **אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה**, כי ראה נבואה מאירה מאד **באספקלריא המאירה**, בבחי' שני המאורות **הגדולים** המאירים כאחד '**בכתר אחד**', ולכן קרא לבחי' זו '**המראה הגדול הזה**'. ומכיון שעדיין לא פירוש מאשתו ע"כ לא הבין מדריגה זו לגמרי, וע"כ תמה עד מאד **מדוע אין למלכות כלות הנפש וזהו 'מדוע לא יבער הסנה'**, כי '**הסנה**' הוא בגי' **אדנ"י כַּלָּה**, והשתומם משה רבינו למה אין זה הסנה בוער באש עד כלותו, מדוע אינו אוּכָּל בכלות הנפש. ולכן גם אמר לו הקב"ה באותו פרק **של נעליך מעל רגליך** (ג, ה), ופירשו בזוה"ק (ח"ב רכב.) כי בזה רמז לו הקב"ה שיצטרך לפרוש מן האשה, והיינו כמו שנתבאר כי לפי שזכה לבחי' מדת המלכות העומדת בכתר אחד עם ז"א כמו לעת"ל, לכן צריך לפרוש מאשתו ואז ישיג הדבר בשלימות.

עבודת ימי השובבי"ם: אוועקנעמען דעם תענוג פון 'גשמיות' צו 'רוחניות'

א. הנה ימים באים: פון שובבי"ם פאנגן זיך אן די ליכטיגע טעג

שובבי"ם פארמאגט גרויסע סגולות און אורות | מען דארף עס אויסנוצן אויף עבודת ה' | די שבתים זענען גרעסער און ליכטיגער ווי א גאנץ יאר | יציאת מצרים האט אריינגעברענגט א נייע מושג אינעם שבת | מיר זענען געווארן דעם עם הנבחר | זכר ליציאת מצרים | פון שובבי"ם איז כמעט א גאנצן צייט יומי דפגרי ביז שבועות

ב. דער דרך פון סיגופים - אמאל און היינט

עס איז נישט גענוג אז מען דינט דעם רבש"ע בכלליות – נאר מען מוז אריינגיין אין אלע פרטים פון עבודת ה' | התמדה בתורה ברענגט א תיקון אויף אלע פרטים | דער ענין פון שבירת החומר איז זייער א גרויסער פרט | אמאל איז עס געווען אויף אן אופן פון סיגופים | עס איז נישט קיין ציל – עס איז א וועג וויאזוי אנצוקומען צו זיכוך החומר | כאטש עס איז נישט דער לכתחלה'דיגער דרך – האט מען נישט געהאט קיין ברירה | היינטיגע גדולי ישראל האבן עס מבטל געווען | מחמת כמה טעמים איז אונזער דור נישט געאייגנט פארן דרך פון סיגופים

ג. א מענטש וואס נעמט זיין צופרידנקייט פון גשמיות - איז א מגושם

שמירת הברית: מען טאר נישט זיין קיין פארגרעבטער מענטש | נישט ליגן אין גשמיות | עס מעסט זיך נישט אזוי ווייט אין כמות – ווי אין איכות | א מענטש וואס זיין סיפוק קומט פון גשמיות'דיגע פארגעניגנס – אפילו אויב עס איז נישט קיין סאך בכמות – ליגט ער אבער אין גשמיות | א דערהויבענער מענטש מיינט: זיין סיפוק קומט פון רוחניות | רוב מענטשן עסן און שלאפן צו סאך מכח א דמיון אז זיי מוזן עס האבן | דער אמת: זיי מוזן עס האבן פאר זייער סיפוק – נישט פאר זייער געזונט אדער רואיגקייט | ווען מען עסט ווייניגער ווערט מען הונגעריג נאך סיפוק | דאן עפנט זיך אויף א סיפוק אין רוחניות | שובבי"ם איז לייכטער צו ארבעטן אויף דער עבודה פון שבירת החומר | עס איז דא א סייעתא דשמיא און מען קען אנקומען גאר הויך

א.

הנה ימים באים: פון שובבי"ם פאנגן זיך אן די ליכטיגע טעג

שובבי"ם איז ספעציעל געאייגנט פאר אן עובד ה'

די וואכן פון "שובבים" זענען באקאנט פון אלע ספרים, אז דאס זענען גרויסע טעג. און **א בחור וואס טוט אין עבודת ה' דארף דאס אויסנוצן, ווייל עס איז באמת זייער מסוגל'דיגע וואכן אויף עבודת ה'.**

די טעג שיינען מיט א באזונדער אור

אינ'אמת'ן איז פאראן זייער אסאך טעג אין יאר וועלכע פארמאגן עפעס א באזונדערע סגולה, עס איז כמעט נישט דא א קורצער זמן וואס האט נישט עפעס א ספעציעלע סגולה וואס איז מיוחד פאר דעם צייט. אבער אויף די טעג פון שובבי"ם איז פאראן באזונדער שטארקע סגולות; ווי דער אר"י הקדוש האט דאס גאר שטארק אוועקגעשטעלט און אלע מקובלים זענען געגאנגען אויף דעם דרך און האבן שטארק ארויסגעהויבן די ליכטיגקייט פון שובבי"ם.

גרעסערע שבתים ווי א גאנץ יאר

די חסידי'שע ספרים זענען נאכמער מדגיש איבער די גרויסקייט פון די שבתים פון שובבי"ם, אז דאס זענען ספעציעלע הויכע שבתים, ממש עפעס גאר מיוחד'ג. דער אמרי נועם האט א גאנצן שמועס איבער דעם, וואו ער איז מפליג איבער דער גרויסקייט פון די שבתים פון שובבי"ם, אז דאס זענען ממש גאר דערהויבענע און ליכטיגע שבתים.

פון יציאת מצרים האט שבת באקומען א נייעם באדייט

מען קען עס מסביר זיין על פי פשט: מתחילת הבריאה איז דאך שבת געווען דער טאג פון 'וישבות ביום השביעי', שבת איז געווען דער עדות אויף מעשה בראשית; ווי מען זאגט ביים דאווענען: "זכר למעשה בראשית". אבער זינט 'יציאת מצרים' איז צוגעקומען אינעם שבת א נייע הוספה, דאס איז דער ענין פון 'זכר ליציאת מצרים', אז דאס וואס מיר היטן שבת איז א זכרון אז דער רבונו של עולם האט אונז ארויסגענומען פון מצרים און מיר זענען געווארן זיין עם הנבחר. און וויבאלד אין די שובבי"ם וואכן ליינט מען דאך אין דער תורה די אלע פרשיות פון יציאת מצרים - דערפאר איז דעמאלט א צייט וואס עס ווערט א נייער אור אין שבת! עס ווערט נתגלה אז שבת איז נישט נאר א 'זכר למעשה בראשית', נאר עס איז אויך א 'זכר ליציאת מצרים', דאס איז ווי א נייע התחדשות אינעם גאנצן קדושת שבת! דעריבער **זענען די שבתים פון שובבי"ם באזונדערע הויכע און ליכטיגע שבתים.**

איין המשך פון שמות ביז נאך שבועות

אנגעהויבן פון שובבי"ם הייבן זיך אן די ליכטיגע טעג וואס גייט איינס נאכן צווייטן, מחיל אל חיל. באלד נאך שובבי"ם גייט שוין שבת שקלים און שבת זכור, דערנאך קומט פורים, דערנאך קומט שבת פרה און שבת החודש, דערנאך קומט ראש חודש ניסן - וואס גאנץ חודש ניסן איז דאך א ליכטיגער חודש, דערנאך קומט פסח, און דערנאך די ספירה טעג, ל"ג בעומר און דערנאך שבועות. קומט אויס אז פון שובבי"ם ביז שבועות גייט שוין א המשך פון דערהויבענע טעג איינס נאכן אנדערן. על כל פנים לעניננו, דארף מען וויסן אז די איצטיגע שובבי"ם טעג זענען מורא'דיג מסוגל'דיגע טעג אויף עבודת ה'.

נקודות:

אינ'אמת'ן איז פאראן זייער אסאך טעג אין יאר וועלכע פארמאגן עפעס א באזונדערע סגולה, עס איז כמעט נישט דא א קורצער זמן וואס האט נישט עפעס א ספעציעלע סגולה וואס איז מיוחד פאר דעם צייט. אבער אויף די טעג פון שובבי"ם איז פאראן באזונדער שטארקע סגולות; ווי דער אר"י הקדוש האט דאס גאר שטארק אוועקגעשטעלט

ב.

דער דרך פון סיגופים - אמאל און היינט

עבודת ה' ווערט צעטיילט אויף פארשידענע ענפים און ענפי ענפים

עבודת ה' איז כולל אין זיך אסאך פרטים און פרטי פרטים, ווי 'קיום המצוות' און 'דקדוק במצוות', 'תיקון המדות' און בכלל אלע ענינים פון 'בין אדם לחבירו', צו זיין א גוטער מענטש מיט גוטע מדות, צו זיין אן 'איש החסד' וואס איז מקיים 'ואהבת לרעך כמוך', און ווער רעדט נאך פון 'התמדה בתורה' - וואס דאס איז דאך דער עיקר עבודת ה'! **התמדה בתורה העלפט ממש אויף אלע ענינים! עס איז א כלליות'דיגע**

נקודות:

יעדער מענטש האט עפעס א זאך וואס גיבט אים חיות און סיפוק אין זיין לעבן – איינער פון גשמיות און איינער פון רוחניות. די עבודה פון 'שבירת החומר' איז, אז א מענטש זאל נישט לעבן אויף גשמיות'דיגע תענוגים! זיין חיות אין לעבן זאל נישט קומען פון 'תענוגי הגוף' נאר פון 'תענוגי הנשמה'!

~

מותרות עסט מען נישט ווייל אן דעם איז מען געפייניגט, נאר מען עסט עס כדי צו נעמען 'חיות' דערפון! דאס איז שוין די חלק הבהמי פון תענוגים גשמיים, און די זעלבע זאך מיט שלאפן און אנדערע תענוגים, וואס רוב מענטשן שלאפן מער פון וויפיל זיי דארפן באמת וכדומה

רפואה אויף אלע זאכן וואו עס פאדערט זיך א תיקון.

שובבי"ם איז א זמן צו ארבעטן אויף 'שבירת החומר'

איינע פון די פרטים - א גרויסער פרט - אין עבודת ה' - וואס שובבי"ם איז א ספעציעלער זמן צו ארבעטן דערויף - איז דער ענין פון 'שמירת הברית'. וואס אין אנדערע ווערטער קען מען דאס רופן: 'שבירת החומר'. כאטש וואס אודאי איז 'אין מקרא יוצא מידי פשוטו' - דער פשוט'ער פשט פון 'שמירת הברית' מיינט אודאי עניני קדושה, וואס דארט דארף מען צוברעכן די גרעסטע תאוה - אבער פונדעסטוועגן דאך מיינט עס נישט 'בלויז' דאס, שמירת הברית איז א ברייטער ענין וואס איז כולל דעם גאנצן ענין פון 'שבירת החומר'. און די וואכן פון ימי השובבי"ם זענען באזונדערע מסוגל'דיגע וואכן אויף דעם ענין פון 'שמירת הברית' און אלע 'ענינים המסתעפים' וואס קומען ארויס פון דעם ענין פון שמירת הברית. מען וועט דא אביסל ארומרעדן נאר איבער דעם חלק פון 'שבירת החומר'.

אמאליגע צייטן האט מען נישט געקענט זיין קיין עובד ה' אן פראוועון סיגופים

אין רוב זאכן זאכן פון עבודת ה' דארף זיין דער צוגאנג היינט - פונקט ווי אמאל, גארנישט האט זיך נישט געטוישט אין די אלע עניני מוסר וחסידות. ווי למשל, דער צוגאנג צו 'תיקון המדות', איז נישטא קיין גרויסער חילוק צווישן אמאל ביז היינט, מען האט אייביג געדארפט ארבעטן אויף זיך צו זיין א גוטער און א ווייכער, נישט זיין קיין כעסן און קיין קפדן וכדומה. און אזוי איז מיט אלע ענינים פון עבודת ה'. אבער **אינעם ענין פון 'שבירת החומר' איז היינט דער צוגאנג - אנדערש ווי אמאל**, אין די אמאליגע צייטן פלעגט יעדער עובד ה' פראוועון תעניתים און סיגופים! יעדער האט געוואוסט אז אויב איז יענער אן אמת'ער עובד ה' - איז פשוט אז ער פאסט אסאך טעג און וואכן און ער פייניגט זיך מיט פארשידענע סארט סיגופים. עס איז כמעט נישט געווען קיין אמת'ער עובד ה', וואס זאל נישט האבן כאטש עפעס א געוויסער סיגוף, צי 'גלגול שלג' צי 'טבילות' וואס ער האט זיך געטובל'ט אין קאלטע מקואות, צי דורכן זיך אפהאלטן פון פארשידענע גשמיות'דיגע הנאות; ווי זיך קראצן אדער נישט שלאפן אין א בעט וכדומה, יעדער עובד ה' האט אריינגעארבעט אין דעם אויף גאר א שטארקן אופן, און דאס איז געווען ממש א גרויסער עיקר אין עבודת ה'.

היינט איז סיגופים נישט דער עיקר דרך

אבער היינטיגע צייטן איז נישט דער דרך צו מאכן אזא עיקר פון סיגופים, איך האב דאס אליינס געהערט פונעם רב זכרונו לברכה, פון אמשינאווער רבי'ן זכרונו לברכה און פון נאך אסאך פארצייטישע עובדי ה', אז היינטיגע צייטן טאר מען נישט מאכן א גרויסע עסק פון סיגופים - ווי מען האט אמאל געמאכט. ווייל זיי האבן פארשטאנען אז דאס איז נישט געאייגנט פאר די היינטיגע דורות.

דער גוף איז היינט שוואכער ווי אמאל

מען קען עס מסביר זיין אויף עטליכע אופנים. קודם כל זענען די היינטיגע גופים שוואכער ווי אמאל, מענטשן זענען נישט אזוי שטארק ווי אמאל. כאטש וואס מענטשן לעבן היינט לענגער ווי אמאל און מענטשן זענען נישט אזוי קראנק ווי אמאל - מיינט דאס נישט אז דער גוף איז שטארקער - נאר פשוט היינט איז פאראהן אסאך בעסערע מעדעצינען און באהאנדלונגס מיטלען צו אפשאפן אסאך פון די מחלות וואס פלעגן אמאל הרג'ענען מענטשן אין גרויסן, אזוי איז אויך היינט דער צוטריט צו מעדעצינען גרעסער, ווי נאר א מענטש שפירט זיך נישט גוט, לויפט ער גלייך צום דאקטער און ער באקומט א מעדעצין באצאלט דורך די אינשורענס (ביטוח). אבער דער עצם גוף איז היינט צוטאג שוואכער ווי אמאל, פארקערט, איינע פון די זאכן וואס שוואכן אפ מענטשן היינט איז טאקע דאס וואס מען נעמט אזוי אפט מעדעצין, וואס דאס שוואכט אפ דעם סיסטעם פונעם מענטש. בכלל, היינט איז א וועלט וואס אלעס איז ארומגעשפילט, גארנישט איז נאטורליך און ארגינאל, וואס דאס איז אויך גורם אז מענטשן היינט זענען זייער שוואך, ווייל זיי באקומען נישט קיין געזונטע נערונג, די לופט וואס מען אטעמט אריין - וואס דאס דארף אריינגעבן כוחות אין די לונגען - איז פארפעסטעט מיט אלערליי כעמיקאלן און גאז. דאס עסן וואס מען נעמט אריין אין מויל - וואס דאס דארף אריינגעבן כוחות און מינעראלן אינעם גוף - איז פראדוצירט און ארומגעשפילט, מען נעמט ארויס פארשידענע חלקים דערפון און מען לייגט אריין אנדערע זאכן, אלערליי כעמיקאלן וואס זענען נישט אזוי געזונט פארן גוף. אזוי אויך האט די טעכנאלאגיע געטוישט דעם גאנצן לעבנס סטייגער אין גאר אסאך הינזיכטן, למשל, ווייל עס איז פאראהן א קאר און אן עליוועיטאר (מעלית) נוצט מען ווייניגער דעם גוף, א דורכשניטליכער מענטש מאכט היינט אסאך ווייניגער עקסערסייז ווי אמאל, דאס לעבן איז אויסגעשטעלט מיט אן א שיעור באקוועמליכקייטן, מען דארף נישט גיין צו ווייט און מען דארף נישט ארבעטן צו שווער. די אלע שינויים פון דער היינטיגער וועלט, האט זייער שטארק אפגעשוואכט דעם גוף! מען קען זיך נאכפרעגן ביי עלטערע אידן וואס געדענקען נאך פונדערהיים, מענטשן זענען אמאל געווען אסאך שטארקער בגשמיות - ווי היינט! אמאל זענען די גופים געווען שטארקער געבויעט, ממילא האט מען מער געקענט אויסהאלטן תעניתים און סיגופים.

די נערוון זענען היינט שוואכער ווי אמאל

אויך איז היינט נישטא דער כח הסבלנות - ווי אין די פריערדיגע דורות. אמאל האבן מענטשן געוואוסט אז דאס לעבן קומט מיט פראבלעמען און מען דארף קענען ליידן און סובל זיין, ממילא איז נישט געווען אזוי שווער זיך מסגף צו זיין. ווייל בעצם האט מען געליטן סיגופים אפילו ווען מען האט זיך נישט מסגף געווען, למשל, מען איז אויפגעשטאנען אינדערפרי איז די שטוב געווען קאלט. מען איז ארויס אין גאס - איז מען געגאנגען אין בלאטע, די גאסן זענען נישט געווען אויסגעפלאסטערט, עס איז געווען זאמד און שטיינער. דערנאך איז מען געגאנגען אין מקוה - איז געווען א קאלטע מקוה על פי רוב, און אזוי ווייטער דער גאנצער טאג און הלוך ילך איז געווען פול מיט סיגופים! די נארמאלע לעבן איז געווען שווער! יעדע קלייניקייט איז אנגעקומען מיט שוועריקייטן און מיט שווערע ארבעט! דאס האט גורם געווען אז די נערוון זענען געווען שטארקער, מענטשן האבן געקענט סובל זיין אומבאקוועמליכקייטן, ווייל זיי זענען געווען צו געוואוינט דערצו! זיי זענען אויפגעוואקסן מיט שוועריקייטן און אומבאקוועמליכקייטן! ווידעראום **היינט איז מען צוגעוואוינט צו א באקוועמע לעבן, ממילא האט מען היינט שוואכע נערוון סובל צו זיין עפעס וואס איז נישט באקוועם!** מענטשן זענען היינט פון פאפיר... זיי קענען ממש נישט סובל זיין א קלייניקייט וואס גייט ארויס פון זייער צוגעוואוינטקייט.

די נשמות זענען היינט נידריגער ווי אמאל

אזוי אויך זענען די היינטיגע מענטשן נידריגערע נשמות פון 'עקבתא דמשיחא', די השגות און מוחין אין עבודת ה' זענען שוואך און קליין, דערפאר איז נישט שייך זיך אזוי צו מסגף זיין ווי אמאל, ווייל סיגופים גייט געוועגליך אינאיינעם מיט א נשמה'דיגער אור, וואס דאס גיבט דעם 'גבורת הנפש' צו פייניגן דעם גוף. אבער **היינטיגע צייטן - וויבאלד מען האט נישט די אורות און השגות - זענען די כוחות הנפש שוואך! עס איז נישטא די 'גיבורי הנפש' און 'גיבורי הרוח' פון אמאל.**

סיגופים היינטיגע צייטן קען פירן צו נישט גוטע תוצאות

דעריבער האבן די גדולי ישראל פונעם היינטיגן דור געהאלטן, אז סיגופים איז נישט אזוי שטארק נוהג היינט. זיי האבן פארשטאנען אז אויב מען וועט זיך מסגף זיין וועט עס ברענגען א 'שבירת הכלים', עס וועט שפילן אויף די נערוון און עס וועט אנשטרענגען דעם מענטש. און דאס קען שפעטער פירן רחמנא ליצלן צו א 'הריסה'. דערפאר דארף מען היינט וויסן אז דער צוגאנג וויאזוי מען איז 'מזכך' דעם 'חומר' - איז נישט בעיקר דורך סיגופים! אודאי דארף מען אויך היינטיגע צייטן טון אינעם

אוהב ישראל פרשת ויחי

ועל פגם הברית תקנו קדמונינו ז"ל להתענות ולעשות תשובה בימי פרשיות של שובבי"ם כידוע מספה"ק. והנה הגם שנתמעטו כעת כח הדורות בעוונותינו הרבים ואינם יכולים לעשות סיגופים ותעניות כראוי, עכ"ז מי שנוגע יראת ה' בלבבו צריך להתאמץ בכל יכולתו ולעשות תשובה על זה החטא כי גדול הוא מנשוא. ובפרט בימי פרשיות של שובבי"ם המסוגלים לכך.

ענין פון 'שבירת החומר' - וואס דאס איז דאך א גרויסער עיקר אין עבודת ה' - אבער נישט אויף אן אופן פון תעניתים און סיגופים, נאר אויף אנדערע אופנים; ווי מען וועט שפעטער ארומרעדן.

זיך פייניגן איז נישט קיין ציל - עס איז א מיטל

בכלל דארף מען וויסן, אז דער גאנצער ענין פון זיך פייניגן איז נישט קיין לכתחילה'דיגער דרך התורה; ווי עס שטייט אין פסוק (במדבר ו' י"א): "מאשר חטא על הנפש" - דער נזיר דארף ברענגען א קרבן מכפר צו זיין אויף דעם וואס ער האט געזינדיגט. זאגן חז"ל (נזיר כ"ב.): "לפי שציער עצמו מן היין נקרא חוטא" - וויבאלד ער האט זיך אליינס געפייניגט און זיך אפגעהאלטן פון טרינקען וויין, דערפאר ווערט ער אנגערופן א 'חוטא'. זעט מען פונדעם, אז בעצם איז סיגופים נישט אזא לכתחילה'דיגער דרך, נאר מען האט נישט געהאט קיין ברירה, מען האט דאס געמוזט נוצן פאר אן עצה אין עבודת ה', אבער **דאס איז נישט ממש די נקודה פון עבודת ה', עס איז נישט קיין 'ציל' - נאר א 'מיטל', עס איז א זייטיגער וועג וויאזוי אנצוקומען צום זיכוך החומר, אבער בעסער וואלט געווען ווען מען קען אנקומען צום זיכוך - אן דארפן דורכגיין דעם וועג.** ממילא, היינטיגע צייטן וואס דער רבונו של עולם האט אזוי מסבב געווען, אז דער וועג זאל נישט זיין דער מהלך, עס זאל נישט אזוי ווייט העלפן אין עבודת ה', איז דאך זיכער אז מען דארף נישט גיין אויף דעם וועג פון סיגופים, נאר זוכן אנדערע וועגן וויאזוי אנצוקומען צום ציל פון 'זיכוך החומר'.

ג.

א מענטש וואס נעמט זיין צופרידנקייט פון גשמיות איז א מגושם

נישט ליגן אין חומריות

כאטש וואס היינטיגע צייטן דארף מען זיך טאקע נישט פייניגן מיט תעניתים און סיגופים, דארף מען אבער ווייטער ארבעטן אויף 'שבירת החומר'. שבירת החומר מיינט, אז **א מענטש דארף זען נישט צו זיין קיין 'חומרי', קיין פארגרעבטער מגושם'דיגער מענטש, וואס ליגט אין גשמיות** און איז כל כולו איינגעזונקען אין די גופניות'דיגע בהמה'ישע תאוות.

דער מבחן אויף א מענטש: פון וואו נעמט ער זיין צופרידנקייט?

אין אנדערע ווערטער: יעדער מענטש האט עפעס א זאך וואס גיבט אים חיות און סיפוק אין זיין לעבן - איינער פון גשמיות און איינער פון רוחניות. **די עבודה פון 'שבירת החומר' איז, אז א מענטש זאל נישט לעבן אויף גשמיות'דיגע תענוגים! זיין חיות אין לעבן זאל נישט קומען פון 'תענוגי הגוף' נאר פון 'תענוגי הנשמה'!** דאס איז דער מבחן וואו ער ליגט, צי אין גשמיות צי אין רוחניות. א נשמה'דיגער מענטש מיינט, אז זיין 'סיפוק החיים' - ווי מען רופט עס אויף ענגליש 'סעטעסטעפעקשאן' - איז העכערע זאכן! עבודת ה' גיבט אים סיפוק און מאכט אים צופרידן! ווידעראום **א מענטש וואס זיין סיפוק קומט פון עסן און טרינקען וכדומה - לעבט ער נישט ווי א חלק אלוק ממעל! ער דאווענט און לערנט טאקע, אבער זיין הארץ און געפיל ליגט אים אין גשמיות פונקט ווי א בהמה!**

לעובדא ולמעשה: ווייניגער עולם הזה

דער וועג וויאזוי מען ארבעט למעשה אויף דעם - בפרט היינטיגע צייטן וואס מען איז נישט גורס קיין סיגופים - איז דורך אוועקגיין פון 'מותרות'. דאס מיינט, אז א מענטש דארף זיך צוגעוואוינען נישט צו דארפן אזויפיל גשמיות. ווייל געווענליך א מענטש נארט זיך און מיינט אז ער מוז האבן גשמיות - אסאך מער ווי ער דארף באמת! דאס הייסט, עס איז דא דער חלק וואס מען דארף טאקע עסן אז דער גוף זאל זיין זאט, ער זאל זיך נישט פייניגן אין הונגער. אבער געווענליך עסט א מענטש מער פונדעם, עס איז שוין נישט קיין 'הכרח' - נאר 'מותרות'. די מותרות עסט מען נישט ווייל אן דעם איז מען געפייניגט, נאר מען עסט עס כדי צו נעמען 'חיות' דערפון! דאס איז שוין דער 'חלק הבהמי' פון די תענוגים גשמיים. און די זעלבע זאך מיט שלאפן און אנדערע תענוגים, וואס רוב מענטשן שלאפן מער פון וויפיל זיי דארפן באמת וכדומה.

מען קען זיך צוגעוואוינען צו עסן און שלאפן ווייניגער

א מענטש דארף עפענען זיינע אויגן און פארשטיין אז מען מוז נישט אזוי ליגן אין גשמיות, מען קען זיך באגנוגענען מיט דאס ביסל גשמיות וואס מען דארף טאקע האבן. און **מען דארף זיך בפועל צוגעוואוינען צוביסלעך צו שניידן די מותרות פון די תענוגים גשמיים.** דאס איז א זאך וואס האט זייער שטארק צוטון מיט 'רגילות'. ווען א מענטש געוואוינט זיך איין צו עסן ווייניגער און שלאפן ווייניגער וכדומה - וועט ער אליינס זען אז ער האט זיך ביז היינט גענארט, ער האט געמיינט אז מען קען נישט לעבן מיט ווייניגער עסן און שלאפן, און ביז דערווייל זעט ער יעצט איין אז מען קען יא לעבן אן דעם, **עס איז געווען איבריגע מותרות וואס ער האט זיך בטעות געהאט צוגעוואוינט, און איינמאל ער געוואוינט זיך צו אנדערש - פעלט אים עס שוין בכלל נישט אויס.**

קודם 'סור מרע' - זיך פארשטאפן פון נעמען סיפוק פון עולם הזה

איינמאל א מענטש טוט זיין חלק פון 'סור מרע' - וועט אויטאמאטיש קומען דער חלק פון 'עשה טוב'. דאס הייסט, איינמאל ער איז אוועקגעגאנגען פון די איבריגע גשמיות'דיגע תענוגים, וועט ער אויטאמאטיש אנהייבן באקומען זיין סיפוק פון רוחניות'דיגע תענוגים. ווייל ווי געזאגט איז דער טבע פון יעדן מענטש אז ער זוכט תענוגים צו ערפילן זיין נפש מיט סיפוק און חיות. דעריבער, ווילאנג ער האט ממלא געווען זיין נפש מיט גשמיות'דיגע תענוגים וואס דאס האט אים געגעבן סיפוק, ער האט געמוזט עסן יעדן טאג א שטיקל מזונות אדער עפעס א נאשעריי, און דורכדעם האט ער געהאט א סיפוק הנפש - זיך איינרעדנדיג אז דאס איז א 'הכרח' פאר זיין קיום - איז ער געווען צופרידן מיט דעם און ער האט נישט געזוכט קיין אנדערע תענוגים, ווייל דער תענוג גשמי האט אים מער ווייניגער איינגעשטילט זיין צמאון הנפש.

דער 'עשה טוב' קומט אויטאמאטיש - ער הייבט אן שפירן א סיפוק אין עבודת ה'

איינמאל א מענטש גייט אוועק פון די איבריגע גשמיות'דיגע תענוגים, ער געוואוינט זיך איין צו עסן ווייניגער, ער עסט שוין נישט דעם שטיקל מזונות וואס עס פעלט נישט אויס פארן געזונט פונעם גוף, ער געוואוינט זיך צו אז מען דארף עס נישט עסן און זיין גוף ווערט נישט געפייניגט פון זיך אפהאלטן דערפון - ווערט אבער זיין נפש הונגעריג נאך סיפוק, **ער שפירט עפעס א לאך פון חיות וואס מען דארף ממלא זיין. און וויבאלד ער איז אוועקגעגאנגען פון א גשמיות'דיגן סיפוק - וועט באלד זיין נפש זיך צוקלעבן צו רוחניות'דיגע תענוגים! ער וועט באקומען חיות און צופרידנקייט פון עבודת ה'!** ווייל אינ'אמת'ן גיבט רוחניות אסאך סיפוק, מען דארף נאר האבן דעם הונגער דערצו - כדי דאס צו שפירן.

אז מען איז נישט הונגעריג - האט מען כמעט נישט קיין הנאה פונעם עסן

מען קען געבן א משל דערצו פון עסן: טאמער א מענטש עסט זיך אן מיט נישטיגע עסנווארג (דזשאנק פוד) - וואס זענען שטארק באצוקערט און באפעפערט - אבער זענען נישט געזונט פארן מענטש, וועט דער מענטש שוין נישט קענען עסן עפעס אנדערש, ווייל ער איז אנגעפילט ביז איבער די מאס און איז שוין נישט הונגעריג. אבער אויב דער מענטש האלט זיך איין, ער עסט נישט די אלע מאכלים - נאר געזונטע זאכן - דאן וועט ער קענען עסן מיט אפעטיט די אלע געזונטע עסנווארג, ווייל ער איז נאך געבליבן הונגעריג! זיין אפעטיט וועט אים שטופן זיך צו אנפילן מיט געזונטע מאכלים!

לאז הונגערן דיין נפש ביי גשמיות וועט ער הנאה האבן פון רוחניות

דער נמשל איז: יעדער מענטש האט א 'רעבון הנפש', דער נפש איז הונגעריג און זוכט סיפוק; ווי דער פסוק זאגט (עמוס ח' י"א) "והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה'"

נקודות:

ווען א מענטש געוואוינט זיך איין צו עסן ווייניגער און שלאפן ווייניגער וכדומה – וועט ער אליינס זען אז ער האט זיך ביז היינט גענארט, ער האט געמיינט אז מען קען נישט לעבן מיט ווייניגער עסן און שלאפן, און ביז דערווייל זעט ער יעצט איין אז מען קען יא לעבן אן דעם, עס איז געווען איבריגע מותרות

~

דער נפש צושפרייט זיך נישט אין די גשמיות'דיגע תענוגים! נו אויב אזוי, איז דאך דער נפש נאך געבליבן הונגעריג, דאן וועט ער אויטאמאטיש אנהייבן שפירן א טעם אין א דאווענען און לערנען! דער נפש וועט אנהייבן עסן מיט אפעטיט די רוחניות'דיגע תענוגים און נעמען סיפוק און צופרידנקייט פון דעם! און דאס וועט אים ברענגען אסאך א גרעסערן 'סיפוק הנפש'

>>> המשך בעמוד הבא

דרכי הצדיקים

מלוה מלכה בעיר ווממס"ב מוצ"ש פרשת ויגש תשע"ח

סיפורי קודש בדרכם של רבותינו הק' זי"ע

• אחד מגדולי וזקני החסידים באמשינאוו היה הגאון החסיד רבי שמחה'לע הרב בסאכיניאוו, שהיה ממש איש צדיק וקדוש, ומופשט מכל הוויות העולם הזה. הוא עוד הסתופף בצלו של הרה"ק רבי איציק'ל מווארקא זי"ע, אבל בעיקר היה חסיד של בנו הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאוו זי"ע, וגם המשיך לנסוע אל נכדו הרה"ק רבי מנחם זי"ע.

שמעתי מכ"ק אדמו"ר מאמשינאוו זי"ע שאביו של רבי שמחה'לע היה מחשובי החסידים בקאצק, ועוד זכה לנסוע אל הרה"ק הרבי רבי בונם מפרשיסחא זי"ע. פעם הקניטו כמה חסידים בקאצק את אביו של רבי שמחה'לע, על אשר הוא מניח את בנו לנסוע לווארקא, ואינו אומר לו לבא לקאצק. ענה ואמר להם: 'וואס איז דען טייטש קאצק? קאצק איז מוח! יַאך ווייס וואס דרייט זיך ביי אים אין מוח?! אבער דארטן אין ווארקא לערנט ער, און ער דאווענט, זאל ער דארט בלייבען...' (וכי מה זאת קאצק? הרי קאצק היא 'מוח'! וכי אני יודע מה מסתובב לו שם במוחו?! שם בווארקא הרי הוא לומד ומתפלל, שישאר שם...).

• כאשר רבי שמחה'לע היה מגיע לאמשינאוו היה מתנהג שוה בשוה בין החסידים כאחד מן החבורה ממש ולא בלט במאומה, ובשעת עריכת השולחן של הרה"ק רי"ד היה עומד על הספסל (באנק) בין כל האברכים. פעם אחת באמצע עריכת השולחן נכנס יהודי אחד מן העיר 'ראדום' בפולין, שם היה גר רבי שמחה'לע לפני שעקר ל'סאכיניאוו', והזכיר את עצמו לפני הרבי להיפקד בזרע של קיימא. פנה הרבי אל רבי שמחה'לע במעמד כולם ואמר לו: 'שמחה'לע, ער איז דאך דיינס א בן עיר, און דו ביסט דאך פון די ל"ו, פארוואס זעסטו נישט א טובה טוהן דעם איד?' (שמחה, הלא הוא בן עירך, והרי אתה הינך מהל"ו צדיקים, א"כ למה אינך עושה טובה ליהודי הזה?).

וסיפר בנו הרה"ק רבי מנחם מאמשינאוו ואמר: 'הסתכלתי בשעת מעשה היטב על רבי שמחה, וראיתי שלא נתפעל כלל מביטויו של אבי, וכמו אילו היו אומרים אל הכותל שהוא מן הל"ו צדיקים לא היה משתנה מאומה, כך גם לא ראו על רבי שמחה שום שינוי כאשר אמר אבי אליו את הדברים האלו'.

• לרבי שמחה'לע היה בן בשם אליעזר, פעם אחת פרצה שריפה בעירו ונשרף כל ביתו של אליעזר. והרי באותם שנים היתה שריפה אסון גדול, כי לא היה לאנשים כמעט שום רכוש מלבד מה שהחזיקו בבית, ולא היה מי שישלם לו על זה (אינשארינ"ס - ביטוח), הגיע אליעזר לספר לאביו על אשר קרהו. מיד ענה לו רבי שמחה'לע ושאלו: 'לייזער, האסט געמאכט א ברכה'? (אליעזר, בירכת על כך? - כנראה ברכת 'דיין האמת'), ענה לו בנו כי כלל לא חשב על כך, אמר לו רבי שמחה'לע: 'לייזער, וואס איז מיט דיר?! די ערשטע זאך דארף מען נאכקוקן וועלכע ברכה מ'דארף מאכן'! (אליעזר, מה אירע לך?! הדבר הראשון זה לעיין איזה ברכה צריכים לברך!).

• הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאוו דאג עבור פרנסתו של רבי שמחה'לע, וסידר עבורו את הרבנות בעיר סאכיניאוו. וכאשר בני העיר באו למנותו לרבם, התנה עמהם רבי שמחה'לע שלשה תנאים: א' שאינו צריך לפסוק שאלות, ב' שאינו צריך לדרוש דרשות, ג' שאינו צריך בכלל לשהות בעירם. ואכן ברוב ימות השנה היה רבי שמחה'לע יושב על התורה ועל העבודה באמשינאוו, ורק בשעה שאינה מן היום ולא מן הלילה היה בסאכיניאוו... כי כל כך היה מופשט מכל ענייני העוה"ז.

פעם אחת הוצרכו לתקן את בנין בית המדרש של העיר שממש מט ליפול, וטיכסו העסקנים עצות ותחבולות איך לגייס כספים מן אנשי העיר, עד שהחליטו לכנס אסיפה מכל תושבי העיר, והמרא דאתרא ידרוש בעת האסיפה, ובגלל שהרב מעולם לא דיבר ברבים יבינו אנשי העיר את נחיצות הענין ויתרמו בכל יכולתם לטובת הענין, אבל כשהגיעו אליו העסקנים מבני העיר להזמינו להאסיפה ואמרו אליו שהוא צריך לדרוש שם ולעורר את הציבור להשתתף בהבנין ולשאת בעול המלאכה, התנצל לפניהם ואמר: 'יאך קען נישט זאגן קיין דרשות, יאך בין נישט קיין בעל דרשן' (אינני יכול לשאת דרשות, אינני בעל דרשן). וקם אחד מן מבני הקהילה ור' יחזקאל שמו, ואמר אל רבי שמחה'לע כי היות שהוא יודע מזה ע"כ כבר הכין 'דרשה' בעבורו אשר אותה יאמר בעת האסיפה. הסכים רבי שמחה'לע לדבר, ואכן לימד אותו ר' יחזקאל הלזה דרשה שלימה. ויהי בבואם אל המעמד נזכר ר' יחזקאל ששכח להזהיר את הרב שלא יאמר הדרשה בשם אומרו – ביודעו גדול תמימותו של הרב. אכן כשאר חשב כן היה והנה עמד רבי שמחה'לע לדרוש, ופתח ואמר: 'אזויווי די ראשי הקהלה זענען געקומען איך זאל דרשה'נען לכבוד די בית הכנסת, האב איך זיי געזאגט יאך קען נישט דרש'נען, האט מיר חאצק'ל געזאגט אז ער וועט מיר אויסלערנען א דרשה, נו האט מיר חאצק'ל אויסגעלערנט א דרשה' (כאשר באו אלי ראשי הקהל לבקש שאדרוש לכבוד בית הכנסת, אמרתי להם כי איני יכול לדרוש, ואמר לי יחזקאל שהוא ילמדני דרשה, ובכן לימדני יחזקאל את זו הדרשה...), וכך המשיך ודרש, ובכל משך הדרשה לא הפסיק להזכיר את שם אומרו, והיה אומר 'חאצק'ל האט געזאגט אזוי' (יחזקאל אמר כך), ובאמצע דבריו אף פנה אל ר' יחזקאל בדבריו ושאל: 'חאצק'ל, איך האב פארגעסן...' (יחזקאל, שכחתי איזה דבר...). אכן, בפתע באמצע דבריו, הרים רבי שמחה את קולו והכריז: 'קדושת בית הכנסת איז אזוי גרויס'! (קדושת בית הכנסת גדולה כל כך!) והתעלף על אתר, וזו היתה כל הדרשה שלו...

>>> המשך מעמ' הקודם

- דער נפש איז 'רעב'! ער זוכט עפעס הנאות און תענוגים! טאמער וועסטו אים אנפילן מיט גשמיות'דיגע הנאות, וועט עס בלייבן ביי דעם! ער איז שוין אנגעפילט און יעצט קען ער שוין נישט הנאה האבן פון א 'דאווענען' און א 'לערנען', ווייל דער נפש איז שוין זאט און האט שוין מער נישט קיין הונגעריגן אפעטיט צו באקומען פון ערגעץ סיפוק. אבער טאמער דו וועסט אים צוגעוואוינען אז מען נעמט נישט קיין סיפוק פון גשמיות! דער נפש צושפרייט זיך נישט אין די גשמיות'דיגע תענוגים! נו אויב אזוי, איז דאך דער נפש נאך געבליבן הונגעריג, דאן וועט ער אויטאמאטיש אנהייבן שפירן א טעם אין א דאווענען און לערנען! דער נפש וועט אנהייבן עסן מיט אפעטיט די רוחניות'דיגע תענוגים און נעמען סיפוק און צופרידנקייט פון דעם! און דאס וועט אים ברענגען אסאך א גרעסערן 'סיפוק הנפש' פון וואס ער האט געהאט אלע יארן אין גשמיות, ווייל דאס איז דער איינציגסטער 'אמת'ער' סיפוק! דאס איז א סיפוק פון א 'חלק אלוק ממעל' - נישט קיין סיפוק פון א 'בהמה'! **א מענטש איז נישט קיין בהמה און ער קען נישט ווערן אמת'דיג צופרידן און גליקליך פון א בהמה'ישער סיפוק - וואס איז 'חיי שעה'** - היינט האט מען הנאה דערפון און מארגן האט מען גארנישט דערפון, דאס גיבט נישט עכטע צופרידנקייט פאר א מענטש! **א מענטש מוז זיך מדבק זיין אין 'רוחניות'דיגער סיפוק' - וועלכע איז 'חיי נצח' - עס איז אן אייביגע דביקות אינעם רבונו של עולם וואס ער איז דער חי החיים אויף אייביג.**

מען קען צוברעכן דעם חומר - אן זיך פייניגן

א מענטש וואס נעמט נישט קיין סיפוק פון גשמיות - נאר פון רוחניות - אזא מענטש הייסט אז ער האט צובראכן דעם 'חומר'! ער האט טאקע נישט געפאסט און זיך געפייניגט, אבער ער האט צובראכן דעם דמיון פון ליגן אין גשמיות און נעמען פון דארט סיפוק! ער איז געווארן א דערהויבענער מענטש וואס זיין הארץ און געפיל ליגט אים אין א דאווענען און לערנען, און די גאנצע גשמיות איז בלויז א 'טפל' וואס ער נעמט נאר וויפיל עס פעלט זיך באמת אויס פאר זיין געזונט.

אדער ארויף אדער אראפ

רוב מענטשן וואס ארבעטן נישט אויף דעם, ווערן צום סוף פארטרוקנט און פארלאשן פון עבודת ה'. ווייל **זיי קומען קיינמאל נישט אן צו שפירן א חיות און אור אין תורה און מצוות, ממילא ווערט זייער גאנצער תורה און תפלה זייער טרוקן און מלומדה'דיג.** און עס שטעלט זיך נישט אפ ביי דעם, נאר שפעטער וועט זיי דאס ביסל גשמיות שלעפן צו נאך גשמיות, דאס ביסל 'מותרות' וועט זיי שלעפן צו נאך און נאך מותרות, און עס גייט ווייטער און ווייטער ביז עס קען אנקומען ממש צו פראבלעמען אין שמירת התורה רחמנא ליצלן.

יעצט אין שובבי"ם ארבעט זיך גרינגער אויף 'שבירת החומר'

אין די וואכן פון שובבי"ם ארבעט מען אויף שמירת הברית - וואס דאס מיינט אויך 'שבירת החומר' - ווייל אין די ליכטיגע טעג איז פארהאן אן עקסטערן סייעתא דשמיא זיך צו צוגעוואוינען צו ממעט זיין אין תענוגי עולם הזה! אין די טעג גייט עס לייכטער און מען קומט אן ווייטער! אז מען וועט יעצט ארבעטן אויף דעם, וועט דער חומר ווערן מזוכך, מען וועט האבן א לייכטן אויסגעארבעטן חומר וואס דארף נישט קיין סאך גשמיות, און מען וועט באקומען א 'סיפוק הנפש' פון רוחניות. און פון דארט גייט עס ווייטער, מען וועט האבן א התלהבות אין עבודת ה'! אן אור אין א דאווענען! מען וועט שטייגן מעלה מעלה ביז מען וועט אריינגיין אין דער פנימיות'דיגער וועלט. דאס **אלעס הייבט זיך אן פון דעם ענין פון 'שבירת החומר' וואס מען טוט אין די איצטיגע וואכן פון שובבי"ם.**

ישר 718.484.2189

מערכת השיעורים
בארה"ב: 718.536.2347
בארה"ק: 072-3323310

כל הזכויות שמורות
למכון תולדות יהודה סטיטשין - להוצאת ספרי כ"ק מרן רבינו שליט"א
אין להעתיק שום חלק מגליון זה בלי רשות המערכת

ניתן לקבל מידי שבוע במייל:
gilyondoeihu@gmail.com
Tel. 718.438.0032 #3